سرآمد اقتصاد

پنج‌شنبه-۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۵-سال دوازدهم-شماره ۲۴۸۶

پولی مالی

وزیر اقتصاد:

وام ۳۰ میلیون تومانی با پایان فضای جنگی پرداخت می‌شود

آنطور که وزیر اقتصاد اعلام کرده، طرح ملی اعتبار ایرانیان که بر مبنای آن تسهیلات ۳۰میلیون تومانی به دهک‌های اول تا پنجم پرداخت می‌شود با آرام شدن فضای جنگی کشور اجرا خواهد شد.

به گزارش اقتصادسرآمد، وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفت‌وگویی اظهار کرد: طرح اعتبار ملی ایرانیان که پیش‌تر ارائه شده بود و سه دوره پایلوت آن را قبل از جنگ اجرا کردیم.وی افزود: این طرح برای معلمان عزیز، پرستاران و نیروهای مسلح در شرف اجرا بود.مدنی‌زاده تأکید کرد: فاز بعدی اجرا قرار بود اجرا شود که وارد جنگ شدیم و به دلیل تراکم کاری این امکان فراهم نشد.

وزیر اقتصاد تأکید کرد: مترصد هستیم که فضای جنگ آرام شود تا با اولویت بندی منابع بانکی، فاز بعدی طرح اعتبار ملی ایرانیان را اجرا کنیم.

بنابراین گزارش، مبلغ اعتبار ایرانیان که با عنوان «افرا» شناخته می‌شود، ۳۰میلیون تومان با نرخ سود پنج درصد است که به دهک‌های اول تا پنجم تعلق می‌گیرد و مشمولان پس از ثبت درخواست در بانک و اعتبارسنجی، می‌توانند از این اعتبار استفاده کنند و طی شش ماه باید آن را تسویه کنند. قبل از جنگ رمضان وزیر اقتصاد اعلام کرده بود مشمولان می‌توانند در سراسر کشور بعد از دهه فجر از این تسهیلات غیر نقدی برای خرید کالا بهره‌مند شوند. اما با وقوع جنگ این برنامه به تعویق افتاد.

همکاری مستمر بانک مرکزی با وزارت بهداشت برای تأمین پایدار ارز دارو

در نشست مشترک رئیس کل بانک مرکزی با وزیر بهداشت، موضوعات ارزی حوزه دارو، تجهیزات پزشکی و شیر خشک مورد بررسی قرار گرفت.

به گزارش اقتصادسرآمد،در نشست مشترک رئیس کل بانک مرکزی با وزیر بهداشت، موضوعات ارزی حوزه دارو، تجهیزات پزشکی و شیرخشک، بررسی و تفاهماتی در راستای تأمین پایدار منابع ارزی و ریالی حوزه دارو و تجهیزات پزشکی حاصل شد.

عبدالناصر همتی و محمدرضا ظفرقندی، به همراه جمعی از معاونان و مدیران ارشد دو نهاد، بر حل چالش های ارزی و مالی زنجیره تأمین سلامت تأکید کردند.

در این نشست، محورهایی نظیر تأمین به موقع ارز دارو و تجهیزات پزشکی، تسهیل فرآیند تخصیص و تأمین ارز، حمایت بانکی از شرکت های تولیدی و وارداتی، بهبود حمل ونقل، تسریع در واردات و ترخیص کالا و همچنین رفع موانع نقل وانتقال مالی از طریق همکاری با بانک های خارجی، به طور ویژه بررسی شد.

همچنین در این نشست تفاهماتی در راستای تأمین پایدار منابع ارزی و ریالی حوزه دارو و تجهیزات پزشکی حاصل شد که هدف از آنها، پشتیبانی مؤثر از استمرار اقلام حیاتی سلامت و افزایش تاب‌آوری زنجیره تأمین کشور است.

باشماهستیم

باتحلیل های دریایی روزنامه اقتصادسرآمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن:۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ همراه:۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

با تداوم بحران تنگه هرمز؛

توقف صادرات پسته، زعفران و کشمش به کشورهای عربی خلیج فارس

آیا پسته ایرانی جای خود را به رقبای ترک و سوری می‌دهد؟

گروه گزارش - ایثار شلبی - شاید باقلوا تنها یک شیرینی سنتی خاورمیانه‌ای به نظر بیاید که در مناسبت‌ها و مهمانی‌ها سرو می‌شود، اما پشت لایه‌های نازک خمیر، شربت و مغز پسته، زنجیره‌ای جهانی و بسیار حساس از تامین کالا قرار دارد.

با افزایش تنش‌های منطقه‌ای و بسته شدن تنگه هرمز، یکی از مهم‌ترین شریان‌های دریایی تجارت جهانی، این شیرینی کوچک هم بازتابی از بحران‌هایی بزرگ‌تر از اندازه خود شده است. این بحران بر قیمت پسته، زعفران و دیگر مواد اولیه صنعت شیرینی‌پزی اثر گذاشته است؛ به ویژه در بازارهای خلیج فارس که وابستگی زیادی به واردات دارند.

سیف، صاحب یک شیرینی‌فروشی با چندین شعبه در دوبی، شارجه، عجمان و ابوظبی، به بی‌بی‌سی عربی گفت قیمت محصولات نهایی هنوز افزایش پیدا نکرده است. او دلیل این موضوع را سیاست ذخیره‌سازی زودهنگام مواد اولیه، به ویژه پسته، می‌داند؛ محصولی که معمولا پیش از فصل‌هایی مانند ماه رمضان و عید فطر و قربان در حجم بالا خریداری می‌شود.

اما به گفته سیف، تاثیر واقعی بحران در بازار مواد اولیه از هم‌اکنون دیده می‌شود؛ جایی که قیمت پسته، به ویژه پسته کال ایرانی، به دلیل دشواری انتقال محموله‌ها پس از اختلال در مسیرهای مرتبط با ایران، حدود ۱۵ درصد افزایش یافته است. او می‌گوید پسته سوری و پسته آنتپ ترکیه همچنان در بازار موجودند و تا حدی مانع افزایش بیشتر قیمت‌ها شده‌اند.

سیف همچنین می‌گوید برخی تاجران از بحران سوءاستفاده کرده‌اند و با وجود آن‌که بعضی کالاهای جایگزین افزایش قیمت نداشته‌اند، قیمت‌ها را بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بالا برده‌اند. به گفته او قیمت کشمش ایرانی نیز حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است.

علی، فروشنده یکی از فروشگاه‌های زعفران در دوبی، می‌گوید با وجود اختلال در زنجیره تامین، بازار هنوز تا حدی متعادل باقی مانده است. به گفته او، قیمت ۱۰ گرم زعفران ایرانی حدود ۷۰ درهم امارات، معادل ۱۹ دلار آمریکاست و تاکنون افزایش شدید قیمت در فروشگاه مشاهده نشده است.

علی می‌گوید حدود دو کیلوگرم زعفران را پیش از ماه رمضان ذخیره کرده بود و همین موضوع باعث شده قیمت‌های فروش او در این دوره ثابت بماند. او همچنین توضیح می‌دهد که قیمت زعفران معمولا تحت تاثیر عوامل گسترده‌تری مانند قیمت جهانی نفت و هزینه حمل‌ونقل قرار می‌گیرد و به همین دلیل این بازار نسبت به هرگونه اختلال در تجارت بین‌المللی حساس است.

گزارش‌های اقتصادی سازمان ملل نشان می‌دهد نزدیک به یک‌پنجم تجارت جهانی نفت از تنگه هرمز عبور می‌کند. علاوه بر آن، حجم زیادی از گاز طبیعی، محصولات پتروشیمی و کالاهای اساسی نیز از این مسیر جابه‌جا می‌شود.

در همین حال، برآوردهای اقتصادی حاکی از آن است که خود ایران نیز به دلیل اختلال یا محدود شدن تردد کشتی‌ها در تنگه هرمز، روزانه صدها میلیون دلار زیان می‌بیند؛ موضوعی که نشان‌دهنده درهم‌تنیدگی ابعاد سیاسی و هزینه‌های اقتصادی این بحران است.

بهروز آگاه، از مسئولان انجمن پسته ایران ـ نهادی غیردولتی که در حوزه تجارت، صادرات و تولید پسته ایرانی فعالیت می‌کند ـ در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی عربی درباره توقف صادرات پسته ایران به کشورهای خلیج فارس گفت آنچه در منطقه رخ می‌دهد، دوره‌ای موقت در تاریخ طولانی روابط تجاری ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس است.

او گفت: «وضعیت فعلی باعث شده صادرات پسته، زعفران و کشمش میان ایران و همسایگان جنوبی کاملا متوقف شود، اما امیدواریم این دوره کوتاه باشد و اوضاع به زودی به حالت عادی بازگردد.»

آگاه گزارش‌هایی را که از افزایش عرضه پسته در بازار داخلی ایران و کاهش قیمت آن به دلیل توقف صادرات از مسیر هرمز حکایت دارد، رد می‌کند. به گفته او، صادرات پسته ایران وابسته به یک بازار خاص نیست و فقط به کشورهای خلیج فارس محدود نمی‌شود، بلکه بازارهایی در چین، هند، اروپا، آمریکای لاتین و آفریقا را نیز شامل می‌شود.

او افزود امارات بیش از آنکه بازار مصرف مستقیم باشد، نقش مرکز بازصادرات را ایفا می‌کند.

به گفته او، ایران بین ماه‌های اوت تا فوریه حدود دو تا سه هزار تن پسته به منطقه خلیج فارس، عمدتا به دوبی، صادر کرده که هم برای مصرف داخلی و هم برای بازصادرات بوده است. او تاکید می‌کند که این میزان در مقایسه با کل تولید پسته ایران ناچیز است و می‌گوید: «تولید پسته ایران حدود ۲۲۰ هزار تن است و آنچه به امارات صادر می‌شود، سهم بسیار اندکی از این رقم را تشکیل می‌دهد.»

در سال ۲۰۲۳، امارات حدود هفت هزار تن پسته از ایران وارد کرد و این رقم در سال ۲۰۲۴ به حدود ۱۵ هزار تن رسید. همچنین در هفت ماه نخست سال گذشته، حجم صادرات پسته ایران به امارات نزدیک به ۱۲ هزار تن بود که بیشتر آن برای بازصادرات استفاده شد.

آخرین محموله پسته ایرانی پیش از پایان فوریه گذشته، هم‌زمان با آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به ایران، وارد امارات شد. آقای آگاه می‌گوید ایران معمولا هر سه ماه بین چهار تا شش هزار تن پسته به امارات صادر می‌کند، اما از فوریه تا مه سال ۲۰۲۶ این صادرات متوقف شده است.

توقف صادرات محصولات ایرانی به کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس ممکن است باعث شود بازار به سمت جایگزین‌هایی مانند پسته ترکیه و سوریه برای تولید باقلوا حرکت کند؛ روندی که شاید در بلندمدت به کنار گذاشته شدن تدریجی پسته ایرانی در بازار امارات و از دست رفتن بخشی از بازارهای خلیج فارس برای ایران منجر شود.

هرچند قیمت انواع شیرینی در بازارهای خلیج فارس هنوز نسبتا ثابت مانده، اما ادامه اختلال در زنجیره تامین می‌تواند به تدریج هزینه مواد اولیه را افزایش دهد.

برآوردهای اقتصادی نشان می‌دهد با افزایش قیمت پسته ایرانی در پی توقف صادرات، قیمت هر قطعه باقلوا ممکن است بین ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش پیدا کند.

تهدیدی برای تولید جهانی غذا

جدا از توقف صادرات پسته ایران به خلیج فارس، جنگ ایران باعث اختلال در تامین کودهای شیمیایی و مواد اولیه آن نیز شده و نگرانی‌هایی درباره امنیت غذایی جهان ایجاد کرده است.

مدیرعامل شرکت یارا، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کود شیمیایی در جهان، هشدار داده است که اختلال در رفت‌وآمد کشتی‌ها از تنگه هرمز مستقیما بر دسترسی به کودهای شیمیایی تاثیر می‌گذارد.

او گفت کاهش مصرف این کودها می‌تواند منجر به کاهش تولید محصولات کشاورزی و افزایش قیمت مواد غذایی، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، شود.

بر اساس برآوردهای سازمان ملل، حدود یک‌سوم تجارت جهانی کودهای شیمیایی و نهاده‌هایی مانند اوره، پتاس، آمونیاک و فسفات از تنگه هرمز عبور می‌کند. از زمان آغاز بحران نیز قیمت کودهای شیمیایی حدود ۸۰ درصد افزایش یافته است که بر قیمت محصولات کشاورزی و غذایی در خلیج فارس، از جمله پسته، اثر گذاشته و هزینه‌های حمل‌ونقل، تولید و تامین را بالا برده است.

همتی خبر داد:

طراحی برنامه تامین مالی بازسازی اقتصاد ملی

رئیس بانک مرکزی گفت: برنامه جامعی برای تأمین مالی بازسازی زیرساخت‌ها و واحدهای آسیب‌دیده زنجیره تولید و بخش‌های کلیدی تدوین کرده‌ایم.

به گزارش اقتصادسرآمد، در اولین جلسه نشست ویژه سیاس تگذاری پولی و ارزی در سال ۱۴۰۵، عبدالناصر همتی در تشریح عملکرد و برنامه‌های این بانک برای تأمین مالی اقتصاد ملی با ملاحظات کنترل تورم از تداوم سیاست اولویت‌بندی اعتبارات و منابع برای بخش‌های اقتصادی پیشران و زنجیره‌های تولید و تامین و آمادگی کامل برای دوران بازسازی خبر داد.

رئیس کل این بانک با اشاره به شرایط خطیر جنگ و ضرورت پشتیبانی همه‌جانبه از اقتصاد کشور گفت: بانک مرکزی از همان ساعات نخست، با تمام توان برای مدیریت اقتصاد ملی و سیاست‌گذاری پولی وارد عمل شد.

وی افزود: ما لحظه‌ای پشتیبانی پولی، ارزی و بانکی از اقتصاد ملی را متوقف نکردیم؛ در حالی که تمرکز اصلی را بر تأمین مالی تولید، اشتغال و معیشت مردم قرار دادیم و هم‌زمان، ملاحظات کنترل نقدینگی و مهار فشارهای هزینه‌ای ناشی از جنگ بر سطح عمومی قیمت‌ها را با دقت دنبال کردیم.

وی با تأکید بر آمادگی بانک مرکزی برای شرایط جنگی و دوره بازسازی افزود: یکی از اولویت‌های فوری ما تسهیل تأمین کالاهای اساسی بود. به‌رغم محدودیت‌های ناشی از جنگ که در بسیاری از کشورها به محدودیت مصرف‌کنندگان می‌انجامد، ما با تأمین مالی هدفمند تولید داخلی و واردات کالاهای اساسی و همچنین تخصیص منابع برای طرح کالابرگ، نگذاشتیم سفره مردم خالی از کالاهای اساسی شود. در این مسیر، هماهنگی کاملی با وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت رفاه داشتیم.

رئیس کل بانک مرکزی، تأمین مالی تولید را یکی از مأموریت‌های محوری بانک خواند و از عملکرد فراتر از هدف شبکه بانکی خبر داد: از ابتدای دی‌ماه ۱۴۰۴ تا دهم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، شبکه بانکی با پرداخت یک‌هزار و ۸۰۰ هزار میلیارد تومان سرمایه در گردش، عملاً به تحقق اهداف کارگروه معیشت کمک کرد. این رقم، بالاتر از هدف‌گذاری تعیین‌شده در شرایط جنگی بود و نشان داد که بانک‌ها تا چه حد در کنار بخش تولید ایستاده‌اند.

رئیس هیات عالی بانک مرکزی با تأکید بر اینکه تأمین مالی گسترده به معنای غفلت از کنترل نقدینگی نیست، تصریح کرد: «هم‌زمان با این همراهی بزرگ، بسته‌های کنترل و جذب نقدینگی و تامین مالی هدف‌مند به بخش‌های اولویت‌دار و زنجیره تولید را طراحی و اجرا کردیم. این بسته‌ها با تأیید و همراهی اعضای هیأت عالی بانک مرکزی، انجام شده است»

وی درخصوص سیاست دوره جدید گفت: بانک مرکزی در این مقطع بر تامین مالی هدف‌دار با اولویت و در زنجیره تامین تأکید دارد. می‌خواهیم نقدینگی به جای سرگردانی، دقیقاً به سمت پیشران‌های تولید و بخش‌های آسیب‌دیده زنجیره تأمین هدایت شود. این همان رویکردی است که هم از تورم جلوگیری می‌کند و هم چرخ اقتصاد را با قدرت می‌چرخاند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: «بانک مرکزی در دل سخت‌ترین شرایط با تکیه بر دانش، تجربه و هماهنگی کامل با تمام نهادهای اقتصادی کشور، تأمین مالی تولید و معیشت را ادامه می‌دهد و در دوره بازسازی، موتور محرک اقتصاد ملی خواهد بود.

نماینده مجلس:

استقبال مجلس از تمدید مهلت کلیه مواعد تسلیم اظهارنامه مالیاتی

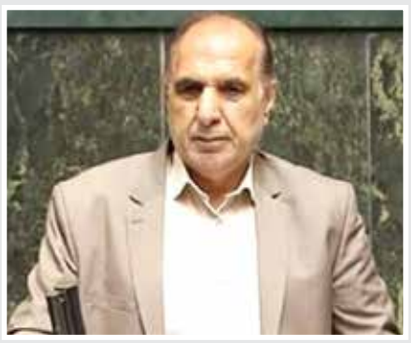

تمدید مهلت کلیه مواعد تسلیم اظهارنامه مالیاتی اقدامی در راستای هماهنگ شدن با شرایط جنگی کشور است.

به گزارش اقتصادسرآمد، بودجه ۱۴۰۵ بر این اساس تنظیم شد که بخش زیادی از هزینه‌های کشور از محل مالیات تأمین شود. اما این سیاست در شرایط جنگی فعلی قابل اعمال نیست. در راستای کمک به کسب و کارها، سازمان امور مالیاتی سیاست‌های ویژه‌ای را به اجرا گذاشته است. این سیاست‌ها اگرچه باعث کاهش درآمدهای مالیاتی دولت می‌شود، اما در عوض به کسب و کارها کمک می‌کند تا شرایط فعلی را پشت سر بگذارند.

به گزارش اقتصادسرآمد، ولی‌الله بیاتی، با اشاره به این موضوع که حمایت از کسب و کارها در شرایط فعلی توسط سازمان امور مالیاتی بهترین اقدامی است که می‌توان به اجرا گذاشت، تصریح کرد: این واقعیت بر کسی پوشیده نیست که جنگ یک پدیده نامیمون است و نتایج مخربی برای کشورها به دنبال دارد. کشور ما شروع‌کننده جنگ نبود، این جنگ بر کشورمان تحمیل شد و نتایج منفی برای کسب و کارها به دنبال داشت.

وی ادامه داد: بودجه سال جاری بر اساس دریافت مالیات حقه از همگان تنظیم شد. اما الان در شرایط جنگی هستیم و حمایت از کسب و کارها از ضرورت و اهمیت بیشتری برخوردار است. بر همین اساس، به درستی سازمان امور مالیاتی سیاست‌های حمایتی ویژه‌ای را برای کسب و کارها به اجرا گذاشته است.

این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: تبصره ۱۰۰ یکی از بهترین سیاست‌های مالیاتی دولت است که در راستای بهره‌مندی مودیان از شرایط ویژه در دستور کار قرار گرفت. افزایش حدنصاب بهره‌مندی از این تبصره از حدود ۲۱ به ۷۰ میلیارد تومان اقدام مناسبی در راستای کمک به کسب و کارهاست.

بیاتی گفت: کسانی که تا سقف مشخص شده درآمد داشته باشند، می‌توانند از مزیت‌های تبصره ماده ۱۰۰ مانند پرداخت اقساطی مالیات بهره ببرند و نیازی به ارائه اظهارنامه مالیاتی ندارند. این به معنای کمک به کسب و کارهاست.وی ادامه داد: کسب و کارها بازوهای اقتصادی کشور هستند و کمک به ادامه حیات آن‌ها اهمیت زیادی دارد. در همین راستا، اقداماتی مانند تمدید مهلت کلیه مواعد تسلیم اظهارنامه مالیاتی، تمدید مهلت رسیدگی و صدور برگ تشخیص یا ابلاغ، تمدید اعتبار گواهی‌های مالیاتی اسفند ۱۴۰۴ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۵ یا تاریخ اعتبار مندرج در گواهی، هر کدام موخر است و تمدید مهلت ارسال فهرست معاملات زمستان ۱۴۰۴ تا تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ مثبت ارزیابی می‌شود.

این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: اقدامات سازمان امور مالیاتی در حمایت از کسب و کارها با هدف هماهنگ شدن با شرایط جنگی کشور در دستور کار قرار گرفته است. کشور تنها در حوزه نظامی در جنگ نیست، بلکه جنگ تمام عیاری علیه کشورمان در حوزه اقتصادی راه‌اندازی شده است.

وی ادامه داد: دشمن از هیچ تلاشی برای ضربه زدن به اقتصاد ملی و معیشت مردم دریغ نمی‌کند. بر همین اساس، نیاز است حمایت از کسب و کارها و مردم به لحاظ مالیاتی، تأمین اجتماعی و موارد دیگر در دستور کار باشد. به نحوی که زمینه برای مقابله با دسیسه‌های دشمن فراهم شود.

بیاتی گفت: شرایط جنگی اقتضاهای خاص خودش را دارد و باید سیاست‌های ویژه‌ای برای هماهنگ شدن با این شرایط حساس به اجرا گذاشته شود. در وضعیتی هستیم که باید همه دستگاه‌ها به کمک بیایند و زمینه را برای پیشبرد امور فراهم کنند.